

BELGELERLE ADIM ADIM ESKİ KONYA - 21-

ŞERAFEDDİN CAMİİ'NDEN ALÂEDDİN TEPESİ'NE KADAR, ALÂEDDİN CADDESİ'NİN KUZEYİNDEKİ BÖLGEDE TARİHÎ YAPILAR VE MEDRESELER

M. Ali UZ - Muhammed DOĞAN

Geçen yıllarda Mimar Mu-
zaffer Caddesi'nden baş-
layarak Hükümet
Binası'na kadar olan bölgede
tarihî eserlerle medreselerin yerle-
ri üzerinde durmuştuk. Bu arada
günümüzde yerleri bilinmeyen
Hazret-i Mevlâna'nın evi ve
medresesi ile Misk-i Emir Türbe-
si, Mescidi, Zaviyesi ve
Kabristanı'nın yerlerini de tespit
etmiştik.

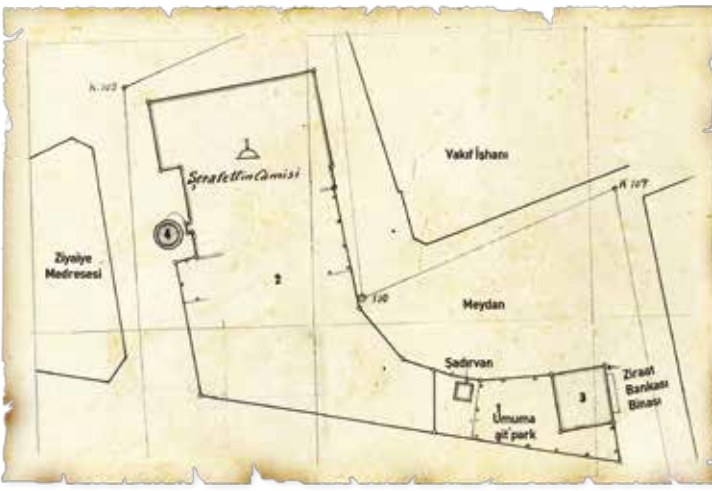
Alâeddin Caddesi'nin iki tara-
fı, Karamanoğlu ve Osmanlı dö-
nemi tarihî yapı ve medreseleri
ile doludur. Bunlardan çoğunun
yeri günümüzde tam olarak bilin-
memektedir. Bundan sonra da
Şerafeddin Camii çevresi ile
Alâeddin Caddesi'nin kuzeyinde
bulunan tarihî yapılarla yok edi-

len medreseler üzerinde duraca-
ğız. Bunlardan, Şerafeddin Camii,
Hacı Ali Efendi Darü'l-
huffazı ile Mahkeme Hamamı
halen ayakta. Bölgedeki med-
rese yerleri tamamen yok olmuş
bazılarının yerine Vakıf İş Hanı
ve Merkez Bankası gibi yeni bina-
lar yapılmıştır.

Bilindiği gibi yanlış bir uygu-
lama ile Konya Bedesteni de yıkı-
larak yerine Sanat Mektebi inşa
edilmiştir. Halen bu bina Özel
İdare binası olarak kullanılmak-
tadır.

İrfaniye Medresesi

İrfaniye Medresesi bugünkü
Vakıf İş Hanı'nın yerinde, mah-
keme binasının güney batı bitişi-
ğinde idi. 30 odası ve geniş bir

dershanesi bulunuyordu. Yıkılan medresenin yerine önce İrfaniye Çarşısı daha sonra da, günümüzdeki Vakıf İş Hanı yapıldı.

Devle Mahallesi'nin doğusunda bulunan bu medrese, Hadimli Şehit Ahmet Efendi tarafından 1225/1810- 1238/1822 yıllarında yaptırılmıştır. Medrese Konya'nın en büyük ve tanınmış medreselerindedir. Tapu kayıtlarında medrese, 2098 metrekare olarak gösterilmektedir

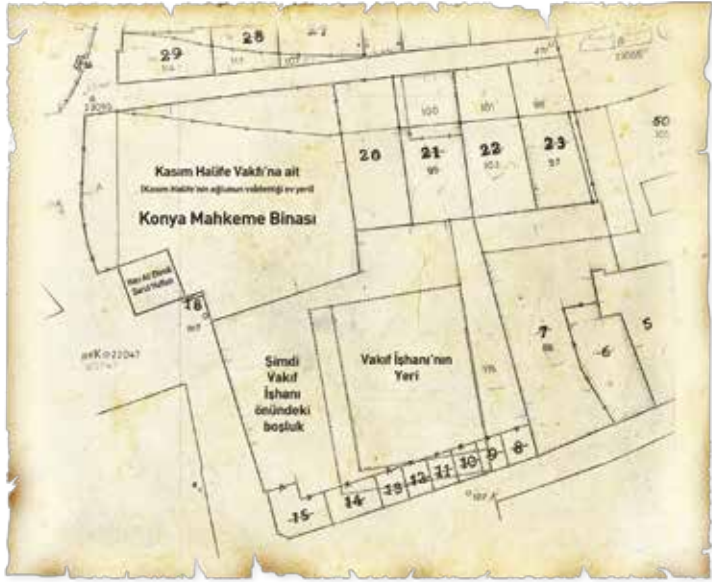
Başta Şehit Ahmet Efendi, Nuri Efendi, Dedezade, Müderris Mustafa Efendi ve Yalvaçlı Ömer Vehbi Efendi medresenin tanınmış müderrislerindedir.

Medresede pek çok talebe yetişti. Şeriye ve Evkaf Vekili Musa Kazım (Onar), Diyanet İşleri Başkanı Eyüp Sabri Hayırlıoğlu, Ermenekli Mustafa Saffet Efendi, Kaşıkçı Ali Rıza Efendi, Dülgerzade Mevlüt Efendi, Seydişehir Müftüsü İsmail Hakkı Efendi ve Konya müsevvitlerinden Bülbül Hoca lakabıyla anılan Mehmet Efendi medresede yetişen taleberlerden bazılarıdır. (1)

Medrese 1929 yılında yıktırılarak yerine İrfaniye Çarşısı inşa edildi. Çarşının alt katında Avukat yazıhaneleri, oto acenteleri ile diğer iş yerlerinin yer aldığı on iki dükkân, üst katında ise Konya Müftülüğü bulunuyordu. Konya Müftülüğü uzun yıllar burada oturdu. Öğüt ve Ekekon gazetelerinin idarehaneleri de bu çarşıda idi. Çarşı ahşap bir bina idi. Bu çarşı 1952 yılında yıkılarak yerine Vakıf İş Hanı inşa edildi. (2)

Ziraat Bankası Binası

Krokide de görüldüğü üzere banka, Vakıflar İş Hanı, eski İrfaniye Çarşısı'nın karşısındaki

meydanda idi. Osmanlı Dönemi-
nin ilk Ziraat Bankası binası bu
bina olmalıdır. Cumhuriyet Dö-
neminde meydan açılırken ya-
nındaki diğer binalarla birlikte
yıkıldığı şadırvanın da caminin
batısına aktarıldığı tahmin edil-
mektedir. Banka sonra günümüz-
deki yerine taşınmıştır.

Krokide görülen üç numaralı
parselde yer alan banka, 90 met-
rekare (257 ada, 3 parsel), ban-
kanın içinde bulunduğu umuma
ait bahçe, 304 metrekare (257
ada, 1 parsel) genişliğindedir.
Bahçenin hemen batı bitişiğinde
de şadırvan (257 ada 4 parsel), yer
alıyordu. Şadırvan da sonradan
caminin batısına inşa edildi.⁽³⁾

Hacı Ali Efendi Daru'l-Huffazı

Şerafeddin Camii'nin kuzey
doğusundadır. Karamanoğlu dö-
neminde, 832/1429 yılında Hacı
Ali Efendi adında hayır sahibi bir
zat tarafından yaptırılmıştır.

Osmanlı Döneminin sonları-

na kadar Darü'l-huffaz olarak
kullanılan bina, Cumhuriyet dö-
neminde önce Sağlık Müzesi,
sonra uzun yıllar müftülük binası
ve çocuk kütüphanesi, halen de
Turizm Polis Noktası olarak kul-
lanılmaktadır. 100 metrekare ge-
nişliğindeki bina Ali Efendi Mu-
allimhanesi olarak da anılmıştır.
Konya'da anıt eserlerden birisidir.

Mahkeme Binası

Hacı Ali Efendi Darü'l-
huffazı'nın doğu bitişiğinden
başlamak üzere, Kuzeyde Şera-
feddin Caddesi'ne kadar uzanan
yer, Kasım Halife'nin oğlu Kadı

*Hacı Ali Sayrafi Dâr-ül Huffazî
(Muallimhane)*

Mahkeme Hamamı

1985 yılında bölgenin durumu.

Mehmet Efendi'nin evidir. Mehmet Efendi bu evini sağlığında babasının vakfı olan Kasım Halife Vakfı'na vakfetmiştir.

Tam teşkilatlı, 1918 metreka-re genişliğindeki bu ev, Osmanlı Döneminde uzun yıllar mahkeme binası olarak kullanılmıştır. Bu sebeple de evin batı karşısında bulunan Karamanoğlu Dönemi eseri olan hamam da Konya'da Mahkeme Hamamı olarak anılmıştır.

Küçük Daire/Gilistralı Medresesi

Küçük Daire Medresesi, Devle Mahallesi'nde Şems Kabristanı'nın güney doğu ucu karşısında meydana açılan köşede idi. Medrese Gilistralı Hacı Os-

man Efendi tarafından medrese yerinde bulunan eski medrese enkazı ve halkın yardımı ile yeniden imar edilerek vakfedildi. Medresenin vakıfnamesinden anlaşıldığına göre medrese 1291/1874 yılında yaptırılmış, 3 Recep 1302/18 Nisan 1885 yılında vakfiyesi tescil edilmiştir.

473 metreka-re genişliğindeki medresenin 13 odası ve bir ders-hanesi bulunuyordu. Medrese, medreselerin kapatılmasına kadar faaliyetini sürdürdü.⁽⁴⁾

Medrese bir eğitim yuvası olması yanında, zaman zaman tanınmış müderrislerin sohbet toplantılarında bulunduğu bir akademi gibi de faaliyet göstermiştir. Medrese yeri, medreseler ka-

patıldıktan sonra Özel İdare'ye geçmiş, medrese yeri daha sonra da Osman Efendi'nin oğlu Tahir Efendi tarafından satın alınmıştır. (5)

Medrese yeri halen Osman Efendi'nin torunlarından birisinin mülkiyetinde olup, medresenin yerinde, yıkama yağlama yeri olarak da kullanılan küçük bir otopark bulunmaktadır.

Mahkeme Hamamı

Şerafeddin Camii'nin kuzey batısındadır. Hamam, Karamanoğlu İbrahim Bey tarafından eski Gazi İlkokulu yerinde bulunan medrese ve imareti için yaptırılıp vakfedildi. Konya'da halen ayakta olan çifte hamamlardandır. Hamamın ilk zamanlarında adı "Hamam-ı Cedid - Yeni Hamam" iken sonradan, karşısında bulunan mahkeme binasından dolayı halk tarafından "Mahkeme Hamamı" olarak anıldı. (6)

Eskiden, hamamın çevresinde bazı dükkânlar bulunuyordu. 2012 yılındaki tadilatla hamamın üç tarafına yeni dükkânlar inşa edildi.

Kadızaade Medresesi

Şerafeddin Camii çevresinde yer alan Konya'daki önemli medreselerden birisi de Kadızaade medresesidir. Medrese, Şerafeddin Caddesi'nin Hatunuye Sokağı'nı kestiği yerden doğuya doğru giderken solda Şükran Hanı'nı geçtikten sonra, uzun yıllar noterlik binası olarak kullanılan binanın önünden itibaren Şerafeddin Caddesi, kuzeye doğru genişleyerek, Şems Parkı'na kadar devam eder. Halen bu noktada bir taksi durağı bulunmaktadır. Eskiden burada Külhan Çıkma- zı adıyla bir sokak bulunur-

ken, sokağın doğu tarafındaki binalar yıkıldığından sokak meydana katılmıştır. Vaktiyle noterlik binasının önünde de bir dibi çıkmaz sokak bulunuyordu. Şimdi bu sokak da mevcut değil.

İşte Kadızaade Medresesi eski Külhan çıkma- zından yani şimdiki taksi durağından batıya doğru uzanan yerde idi. Başka bir ifade ile medrese, Şerafeddin caddesinin genişleyen alan içerisinde ve cad- denin kuzeyinde yer alıyordu. (7)

Tarihî dokuda ve imardaki değişiklikler sebebiyle eski tarif- lerle günümüzde Kadızaade Medresesi'nin yerine ulaşmak mümkün olmuyor.

1537 metrekare genişliğindeki Kadızaade Medresesi, 1766 yılında Kadızaade Ahmet Efendi tarafından yaptırılmıştır. Medrese on altı oda, bir dersane ve bir mes- citten ibarettir. (255 adı, 14 par- sel)

Şehit Ahmet Efendi, İçelli Ahmet Feyzi Efendi, Ömer Efendi ve Aladağlı Hacı Mehmet Efendi medrese de müderrislik yapmış ve pek çok talebe yetiştirmiştir. Kadızaade Mdresesi de, muhtemelen medreseler kapatıldıktan sonra, batısındaki binalarla birlikte 1927 yılında yıktırılmıştır. (8)

•Devam edecek

DİPNOTLAR:

1. ARABACI, Caner, Konya Medreseleri, Konya 1998, s. 284; ARABACI, Caner, "İrfaniye Medresesi", Konya Ansiklopedisi, Konya 2012, s. 353.
2. UZ, M. Ali, "İrfaniye Çarşısı", Konya Ansiklopedisi, Konya 2012, s. 352.
3. Tapu Kadastro Kayıtları.
4. SAK, İzzet, Kadı Sicilleri Işığında Konya'da Yapılan Vakıflar, Konya 2012, s. 105.
5. ARABACI, Konya Medreseleri, s. 303-304.
6. KONYALI, İ. Hakkı, Konya Tarihi, Konya 1964, s. 1070.
7. Tapu Kadastro Kayıtları.
8. ARABACI, a.g.e., s. 295-296.

Prof. Dr.
Saim SAKAOĞLU

ESKİ KONYA'YI HATIRLAMAK: 3

KARLI SOKAKLARDA SAPANLA KUŞ AVLAMAK

Zaman zaman televizyonun *Ya-ban* programına gözüm ilişir. Doğa güzelliklerinin alabildiğince sergilendiği, rengin her türlüşünün birbiriyle kucaklaştığı, hatta bazılarındaki geri planda karlı dağların görüldüğü o güzelim doğayı, canlıları yok etmek için değil de gezip tozmak için dolaşmayı ne kadar da çok arzu ederdim. Kısmet değilmiş, canlısını görmek yerine sanal âlemin sunduğu, o küçüklü büyüklü dikkörtgenlere hapsedilmiş olanlarıyla nefsimizi terbiye etmeye çalışıyoruz.

Canlıları yok etmekten söz etmiştim, hani şu avcıların yaptığı işlerden... Vaktiyle ben de onlardan biriydim. Eli sapanlı, cebi fındık büyüklüğünde taş dolu yaman (!) bir avcıydım... Attığını vuran, taşından hiçbir kuşun kurtulamadığı bir avcı değilim tabii... Maksat dostlar alışverişte görsün hesabı arkadaşlarımızdan ayrı kalmayalım... Herkes sapanıyla, taşlarıyla donanmış olarak av peşinde koşarken benim 'muhallebi çocuğu' hesabı, 'Ben yokum arkadaşlar' demem olur mu hiç. 'Erkek adam' avdan kaçarmı?

O zamanlar (1945-1950 arası) atarlarda, oyuncak mağazalarında (zaten var mıydı ki?) sapan filan satılmazdı. Biz çocuklar bahçemizdeki ağaçların sonbaharda budanıp kışlık odun yapılmaları sırasında iz sürerdik. 'Acaba hangi dal sapan yapmaya uygun bir çatala sahip?' O kalın dalı evir, bu daha kalın dalı çevir derken gözümüze kestirdiklerimizden birkaç tane çatalı ayı-

rır, daha sonra onları kesici aletlerle sapanın gövdesi olarak ortaya çıkarırdık.

Çatalın en iyisi hangi ağaçtandır dersiniz bilemem. Biz sağlıklı ağaçlardan kesmez, demin de dediğim gibi, yakılmak üzere kesilen dallardan yararlanırdık. Ama tek başına çatal bir işe yaramazdı ki. Ya?.. Bir de lastiği olmalıydı, hem de 'bi çit' lastiği... Eni işaret parmağı kadar, uzunluğu ise 15-20 santimetre olan bu iki lastiğin birer ucu sapanımızın çatalının uçlarına bağlanırdı. Daha sonra her iki lastiğin boşta kalan uçları meşin cinsinden bir yuva ile birleştirilmeliydi. O yuva, atış öncesi taşın içinde tutulacağı yuvayı oluştururdu. Bu iş de tamamlanınca sıra taş toplamaya gelirdi. Aslında daha önceden sapanı olanların biriktirilmiş taşları da olurdu.

Taşı olmayanlar veya taşı az olanların taş çıkartacağı belirli yerler vardı. Her tarafın beyaza büründüğü o günlerde taş bulup çıkaracağımız en önemli hazinemiz (!) kerpiç duvarlardı. Vaktiyle kesilen kerpiçlerin toprağında var olan ufak taşlar bazen duvarın dış tarafında sırtıp dururlardı. Sapanın ucuyla kanırtıp kanırtıp onları yerlerinden söker, sapan taşı olarak kullanırdık. Ama iyi ve usta bir avcı (!) da ima hazır taş bulundururdu.

Kuş çok... Yenilen pehlivan güreşe doymazmış hesabı, bizlerde de karavana atışları çoksa, ister istemez atışa devam... İlla bir serçeyi yere indirip Afrika'da aslan avlayan tüfeklinin ayağını hayvanın üzerine koyup poz

vermesinde oldu-
ğu gibi olmasa da
bizler de boynu-
muzda bir serçe taşımayı
çok arzu ederdik. Ben kuş avlayıp da
mahallede zaferini kutlayanı görme-
dim. Amma...

Evet, koskocaman bir amma...
Meğer bizim arkadaşların hemen he-
men hepsi teğetçiymiş. Tabii bu
'teğet'in ne olduğunu avcılığımızın ilk
yıllarında bilmezdik de 'sıyırdıp geçti'
ile idare ederdik. Kim bilir kaç şanslı
kuş, kaç usta avcının taşlarının şerrin-
den kıl payı değil de tüy payı kurtul-
muştur. Ve başlanırdı avcılık
yârenliğine...

"Vallahi vurdum, gözümle gör-
düm. Hacı Mevlütlerin bahçesine düş-
tü."

"Yahu arkadaşlar, akşam ezanına
kadar mı bekleyeceğiz, benim kuş mes-
cidin avlusuna düşmüş olmalı."

"İnanmazsan bak, şu tüyler ondan
düştü."

Bu arada hava iyice soğumuştur.
Nefeslerimiz temiz bacadan çıkan bu-
harları saçmaktadır. Bazılarımızın beş
parmaklı, bazılarımızın ise iki parmak-
lı olan eldivenleri bile bana mısın diye-
memektedir. Arada bir ellerimizi hoh-
layarak, az da olsa ısıtmaya çalışıyoruz.
Ayaklarımızdaki çıtırtılı mesler de ol-
masa bayağı üşüyeceğiz. Mes lastik iki-
lisi bizleri eksi bilmem kaçlardaki so-
ğuktan korumayı üstlenmiş gibidir.

İçimizden yaşça büyük olan birisi
bu işin sonu gelmeyeceğini, zavallı
kuşların şerrimizden korkarak uzak

bahçelere kaçarak saklandıklarını (!)
söyleyerek, aslında hepimizin
içimizden geçirip de söyleyemediğimizi
dile getirerek bir kurtuluş yolu aç verir.

Sıra gelmiştir evde yiyeceğimiz pa-
paralara... Bakalım annemiz, ablamız
bizim kızarmış yanaklarımıza bakarak
bizlere hangi sevimli (!) tebrik sözleriyle
iltifat edecekler? Ne zalimliğimiz ka-
lacak, ne de insafsızlığımız... Kendi-
mizi soğukta perişan ettiğimiz yetmez-
miş de bir de o minicik kuşları yerle-
rinden yuvalarından etmişiz; günah
değil miymiş? Daha neler neler... Ama
en ağırımıza giden sözler yok muydu
ya, işte onlar bize eli boş dönmemiz-
den daha ağır gelirdi:

"Hani nerde avladıklarınız? Gene
eli boş mu geldiniz? Biz tencere filan
hazırlamıştık da..."

Ölür müsün, öldürür müsün
hesabı, bir de dalga geçilme konusu
olurduk.

Yıllar sonra bir arkadaşımın başına
gelenleri öğrenince bu çocukluk yıllarını
hatırladım. Onlar üç beş kişi,
cuma akşamından Karasu Irmağı'nın
kenarında çadır kurarlar, ırmağa ağ
atarlar, nasiplerini beklerlerdi. Ancak
ilk akşam yemeği için getirdikleri
etleri, balık pişirmek için de
kullanacakları mangalda bir güzelce
pişirirler, karınlarını doyururlardı.

Ancak gece herkesin görevi vardı.
Belli saatlerde kalkılacak, ağlar kontrol
edilecekti. Böylece büyük ganimet sa-

baha hazır olacaktı. Ne gezer, sıfıra sıfır, elde var sıfır... Balık ne gezer, onlar da akıllanmıştır artık.

Ancak bazı pazar akşamları bu arkadaşlar bizi de 'av eti' yemeğe çağırırlardı. Ama biz bilirdik ki bu balıkların bir bölümü şehrin balık pazarlanan bir yerlerinden alınır, eve avdan getiriliyormuş havası verilerek sokulurdu. Tabii anlatılan balık tutma hikâyelerinin haddi hesabı yoktu.

"Keşke derdim, o zamanlarda 'avlanmış serçe' satan açığözler olsaydı da bizler zalimliğimizi sineye çekerek bir iki bilek hakkı olan 'av' ile eve dönebilseydik!

Günümüz çocukları böyle şeylere kafa yoruyorlar mı, bilmiyorum. Belki de 'Sanmıyorum' demek daha doğru olacak... Öyle ya, çağımızın akıl almaz, baş döndüren oyun dünyası onları sokağa salabilir mi ki? Sadece cep telefonlarıyla oynaşmaları bile başlı başına bir oyun dünyası değil mi?

Yazımızı o yılların enfes bir hatırası ile bağlamak istiyorum. Paşalı Köprü'den (Acaba Paşa Köprüsü olabilir mi?) Çaybaşı Caddesi boyunca Ulurmak'a doğru yönelirsek neler gerecektik? Ağaçlar, ağaçlar, yine ağaçlar. Devasa (Haydi 'ulu' diyelim.) pelitler, söğütler, kavaklar, çalı iğdeleri, vb. Bu ağaçlardan sadece sonuncusu meyve verir. Ama yemesini bilirseniz pelit de olur. Önce şu çalı iğdesinin hesabının bir görelim hele, kısaca da olsa pelit konusu ele alacağız.

Efendim, bu çalı iğdesi nam meyve, bildiğimiz iğdenin yabanisidir. Ama onun da türleri vardır. Bazıları mini minnacık olurken bazıları asıl iğde ile yarışacak boy, bos ve taddadır. Kar yağıp da bu iğdelerin üzerinde hafif bir kar tabakası oluşunca onun nemi içeriye öğer ve iğde yumuşak bir hâl alır. Eğer kabuğunda özür yok da tam koruma altında ise değme gitsin o çalı iğdesinin tadına... Yavaşça kabu-

ğunu soyacaksınız, sonra keyifle ağzınıza atacaksınız. O ne bir iğde tadıdır, ne de başka bir meyvenin tadını okşar; onun tadını, âşıkların dediği gibi, dilinen tarif edemeyiz, ola ki bulup yiyesiniz.

Caddemizdeki bu çalı iğdeleri henüz kentsel dönüşüm icat edilmeden önce, belki 1970'li yılların ortalarında, Altınapa Barajı sebebiyle çaylarımız kuruyup da kanalizasyonun alt yapısını oluştururken onlara veda edilmişti. Ben çalı iğdesi sevdalısı her yılın sonbaharında, Meram Eski Yolun sonlarına doğru, ırmağın sağında kalan ağaçları yünemeye giderim. Suç ortaklarım ise bazen Mehmet Anadol, bazen Hasan Ülker, bazen de ikisi birden olur. Hatta bu güzel anları fotoğraflarla perçinler, bazılarını hakkımda yayımlanan kitaplara keyifle yerleştiririm.

Her yılın belli günlerinde topladığım bu iğdeler arabamın bağajında özel torbasında durur, ara sıra birkaç tanesini atıştırırım. Bunları yemek her babayiğidin harcı değildir, öncelikle damağınızda bu iğdenin tadını alabilecek hücrelerin olması gerekir, aksi takdirde ha yemişsiniz, he yememişiniz; biline.

Pelide gelince... Galiba aydınların dilinde buna başka bir ad daha veriliyor: Meşe. Bu ağacın meyvesinin tadı kekremsidir, pek yenilmez. Hele hele küçük çocuklara pek verilmez bile. Belli bir yaştan sonra pelidin tadını yakalayanlar kendi yöntemleriyle yemeye başlarlar. Benim yöntemim şöyledir: Bir pelidin yarısı kadarını bir süre çiğnedikten sonra yutacaksınız, hemen arkasından da bir iki yudum su içeceksiniz. Bakın siz o zaman ağzınızda oluşan tadın derecesine...

Yazımı, 'Rast gele' diye bitirmek istemiyorum, ağız tadıyla yiyeceğiniz çalı iğdesi ile pelidin tadı herhâlde bir türlü vuramayacağınız serçenin etinin tadından daha hoş olmalı.

NEYZENBAŞI HASİB DEDE MECMUASINDAN MEŞHURLAR LİSTESİ

Yakup ŞAFAK

Dünyamız, var olduğundan beri acı, tatlı nice iz bırakıcı olaylara sahne olmuş; tarih boyunca insanları olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen nice güçlü kişileri tanımıştır. Toplumlar, asırlarca iz bırakan kişiler ve olayları etrafında zengin birer kültür halesi meydana getirmişlerdir. Böylece o kişiler, olaylar ve mekânlar dillere destan olmuş ve darb-ı mesel halini almıştır. Dünya edebiyatının önemli malzemelerinden bir kısmını, bu olaylar ve şahıslar oluşturmuştur.

Ekseriyetle İslâm medeniyeti ve kültürü dairesinde yer alan, bazen de diğer milletlere mensup olan bu iz bırakıcı şahıslar, olaylar, ürünler, nitelikler zaman zaman listeler halinde kayda geçirilmiş ve lügatlere, ansiklopedik eserlere mecmualara, not defterlerine vs. kaydedilmiştir.

Birkaç elyazması mecmuada tesadüf ettiğimiz böyle bir listede peygamberler, sahabeden tanınmış zatlar, doğudan ve batıdan tarihi şahsiyetler, filozoflar, din adamları, bilginler, özellikle Arap ve İran edebiyatının ünlü simaları; şehir ve yer isimleri ile buralarda yetişen veya elde edilen ürünler, önemli özellikler yer almaktadır.⁽¹⁾

Bu yazıda Osmanlı döneminde hazırlanmış böyle bir listeyi, yeni harflere aktararak sunuyoruz. Kaynağımız Milli Kütüphane, Ötügen yazmaları, 177 no'da kayıtlı bir mecmuadır. Mecmuanın baş tarafında Konya Mevlâna Dergâhı Neyzenbaşısı Hüseyin Hasib Dede'ye (öl.1287/1870) ait olduğuna dair bir kayıt bulunmaktadır. Söz konusu liste, eserin 97-99. sayfalarında "el-Meşhûrât" başlığıyla yer almaktadır.

Hüseyin Hasib Dede, 1803 yılında Konya'da doğmuştur. Mevlâna Dergâhı'nın önemli simalarından Sertarık Hasan Emir Dede'nin küçük oğludur. 24. postnişin (halife) olan Said Hemdem Çelebi'nin müşidi olan Hasan Emir Dede'nin, 1235/1819 yılında vefatından sonra büyük oğlu Mehmed Nesib Dede, genç yaşta Mevlâna Dergâhı'nın sertabbahı (daha sonra sertariki) olmuştur.

Aynı dergâhta neyzenbaşılık görevi yapmış olan Hasib Efendi ise ağabeyi gibi ilk tahsilinden sonra, manevi eğitimini babasın-

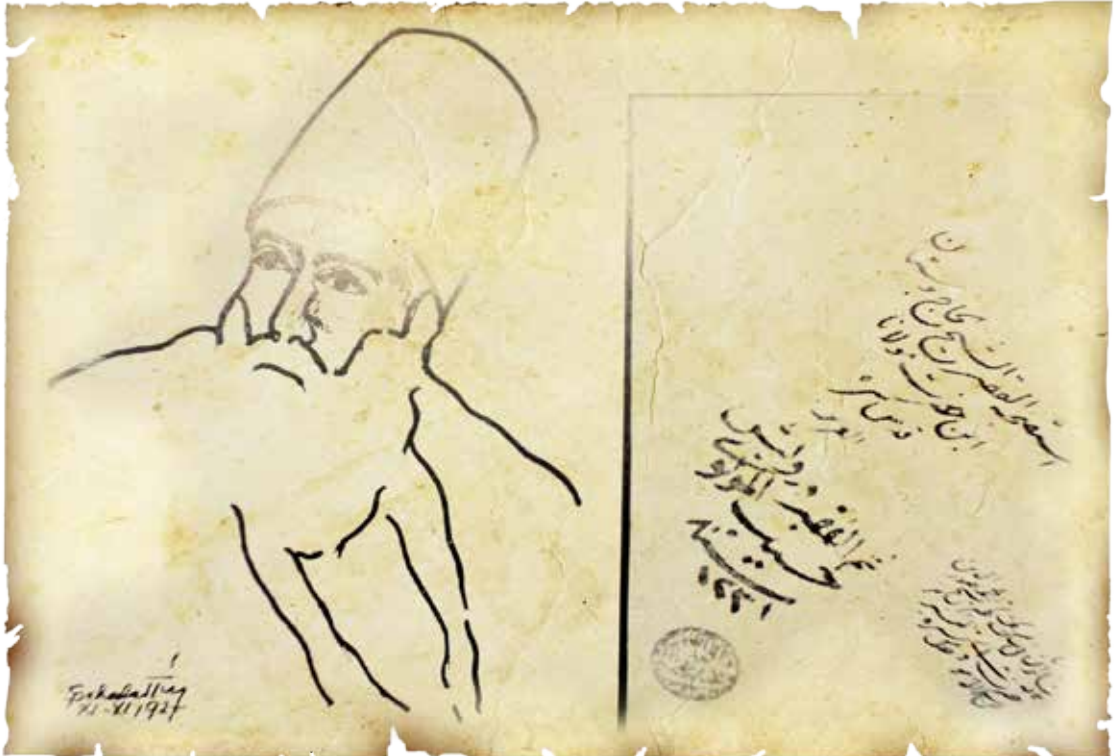
(1) Söz konusu liste hakkında bkz. Nail Tan, "Geçmişteki Meşhurlar", Meydan, S.613/95 (Ocak-1983), s.41-43; Yakup Şafak, "Eski Bir Meşhurlar Listesinde Yer Alan İranlı Şairler Hakkında", Yedi İklim, S.260 (Kasım-2011), s.71-75.

dan almış, Dergâh'ta çilesini tamamlamıştır. Konyalı Süleyman Türâbî'den hilâfet almış; ayrıca o zamanlar Konya'ya gelen Seyyid Şah İbrahim-i Hindî'nin de hizmetinde bulunmuştur.

Meraklı bir kişi olan ve Dergâh'ta bir müddet aşçıbaşılık da yapan Hasib Dede, mûsiki ve şiirden başka hat, resim, tıp, cifr, havas ilimleriyle de meşgul olmuştur. Rind-meşreb, olgun bir zat olduğu rivayet edilen Hasib Efendi'nin ney üflemedeki mahâreti büyüktür. Mısır Valisi İbrahim Paşa Konya'ya geldiğinde Hasib Dede'nin neyini dinleyince etkilendiği ve kendisiyle beraber onu Mısır'a götürdüğü, Hasib Dede'nin altı ay orada kaldıktan sonra tekrar Konya'ya döndüğü söylenir. 1287/1870 yılında vefat eden Hasib Dede'nin kabri, Dergâh avlusundadır.⁽²⁾

*Şahabettin Uzluk,
Mevlevilikte Resim
Resimde Mevleviler,
Ankara, 1957, no 59:
Ş.Uzluk'un kaleminden
Hasib Dede; no 60: bir
eserde Hasib Dede'nin
elyazısı ve mührü.*

Bahsettiğimiz mecmualardaki listeler, esas itibarıyla aynı olmakla birlikte, bazı kişiler kendi bilgi, anlayış ve zevklerine göre liste üzerinde tadil ve ikmalde bulunmuşlardır. Bunları ayırt etmek mümkündür. Meselâ Konya'nın tanınmış kültür adamlarından merhum A.Sefa Odabaşı'nın (öl.2004) özel kitaplığında gördüğümüz 159 nolu elyazması mecmua son sayfasında, "Durûbü'l-emsâl" başlığıyla yer alan listede 61 madde vardır; Milli Kütüphane'de bulunan başka bir mecmuada 84 madde vardır. Hasib Dede listesinde ise 89 madde bulunmaktadır. Dolayısıyla bu listeye Hasib Dede tarafından bazı ilâveler yapıldığını tahmin ediyoruz ki bunlar arasında Konya ve Mevlevilikle ilgili birkaç madde de vardır. Hasib Dede'nin listesi şöyledir:

Allah'ın (c.c.) azameti
Muhammed (a.s.)'in (Allah'a) yakınlığı
Âdem (a.s.)'in yalnızlığı
Nuh (a.s.)'in ömrü
Eyüp (a.s.)'in sabrı
Yakup (a.s.)'in üzüntüsü
Yusuf (a.s.)'in güzelliği
İbrahim (a.s.)'in sofrası
Yunus (a.s.)'in gurbeti
Davut (a.s.)'in sesi
Süleyman (a.s.)'in saltanatı
Musa (a.s.)'in asası
İsa (a.s.)'in seyahati
Yahya (a.s.)'in ağlaması
Circis (a.s.)'in mücadelesi
Hz. Hamza'nın heybeti
Hz. Ebubekir'in sadâkati
Hz. Ömer'in adaleti
Hz. Osman'ın hayâsı
Hz. Ali'nin kahramanlığı
Hz. Hasan'ın zâhitliği
Hz. Hüseyin'in şehit edilmesi
Lokman'ın hikmeti
Aristo'nun aklı
Eflâtun'un ilmi
Calinus'ın hekimliği
İskender'in seferi
Nemrud'un ateşi
Şeddad'ın zulmü
Enuşirvan'ın adaleti
Kârun'un zenginliği
Rüstem'in kuvveti
Yâkût'un yazısı
Leclâc'ın satranççı
Buzurcmihr'in tavlâsı
Belinas'ın tılsımı
Batlamyus'un astronomluğu
Cemşid'in kadehi
Mani'nin resimleri
Vâsıt'ın kalemi
Hürmüz incisi
Bağdat ovası

Halep şişesi
Çin kâsesi
Anadolu ipeği
Bardağ'ın katırı
Keyhusrev'in mülkü
Hâtem'in cömertliği
Bâbil'deki sihir
İrem'in bağları
Mecnûn'un aşkı
Eş'as'ın tamahkârlığı
Habenneka'nın ahmaklığı
Barsisa'nın zâhitliği
İmru'ül-Kays'ın fesâhati
Enveri'nin kasideleri
Sa'dî'nin gazelleri
Hâfız'ın şiirindeki lâfız (ses ve söz güzelliği)
Sûzenî'nin hicivleri
Mîr Hüseyin'in muammâları
Şam peygamberleri
Bağdat velileri
Horasan pîrleri
Yemen sâlihleri
Hindistan yiğitleri
Keşmir garipleri
Anadolu gazileri
Mevlevilerin itaat ve bağlılığı
Anadolu'nun abdalları (gezgin dervişleri)
Yemen hacıları
Nil'in suyu
Tebriiz'in havası
Yunan filozofları
Tatar âlimleri
Bedahşan lâli
İsfahan elması
Esterâbat ipeği
Hindistan'ın toprağı
İstanbul'un binaları
Konya'nın helvası
Medine'nin hurması
Mekke'nin keşkeği
Sakız'ın mastikası
İstanbul'un çayı

Konya'nın medreseleri
Halep'in hanları
Şam'ın hamamları
Moğolların acımasızlığı
Hindistan'ın ressamları
Çin'in nakkaşları
İran'ın cilt ustaları
Avrupalı usta ve işçiler
Anadolu'nin yiğitleri
Hindistan malı
Avrupa'nın aklı
Osmanlı'nın saltanatı
Tatarların yağması⁽³⁾

Milli Kütüphane, Ötügen
yazmaları, 177 no'da
kayıtlı Hasib Dede
Mecmuası, s.97-99'da
Meşhûrat başlıklı liste.

(3) Metin şöyledir: "Azametullâh celle celâlihü, Kurb-i Hazret-i Muhammed s.a.v., Vahşet-i Âdem, Ömr-i Nüh, Sabr-ı Eyyüb, Hüzn-i Ya'küb, Hüsn-i Yüsuf, Sofra-i Halil, Gurbet-i Yunus, Âvâz-ı Dâvud, Saltanat-ı Süleyman, Asâ-yı Mûsa, Seyâhat-ı İsa, Giriye-i Yahya, Zecr-i Circis, Heybet-i Hamza, Sıdk-ı Ebübekr, Adl-i Ömer, Hayâ-i Osman, Şecâat-i Ali, Zühd-i Hasan, Şehâdet-i Hüseyin, Hikmet-i Lokman, Akl-ı Aristo, İlm-i Eflâton, Tıbb-ı

Câlinus, Seyr-i İskender, Nâr-ı Nemrud, Zulm-i Şeddad, Adl-i Nüşirevan, Mâl-i Kârün, Kuvvet-i Rüstem, [Zür-i bârût], Hatt-ı Yâkût-i Musta'simî, Şatranc-ı Leclâc, Nerd-i Buzurcnihr, Tilism-i Belinas, Rasad-ı Batlamyus, Câm-ı Cemşid, Nakş-ı Mânî, Kalem-i Vâsıt, Dürr-i Hürmüz, Mervaha-i Bağdad, Şişe-i Halebî, Kâse-i Çini, Dibâ-yı Rûmî, Ester-i Bardâi, Mülk-i Keyhusrev, Sehâ-yı Hâtem, Sihri-i Bâbil, Bâğ-ı İrem, Aşk-ı Mecnun, Tama-ı Eş'as, Humk-ı Habenneka, Zühd-i Barsisa, Fesâhat-i İmrü'l-Kays, Kasâid-i Enverî, Gazeliyyât-ı Şeyh Sa'dî, Elfâz-ı Hazret-i Hâfiz, Hicv-i Süzenî, Muammâ-yı Mîr Hüseyin, Enbiyâ-yı Şâm, Evliyâ-yı Bağdad, Pîrân-ı Horasan, Sâlihân-ı Yemen, Merdân-ı Hind, Garîbân-ı Keşmîr, Gâziyân-ı Rûm, İttâat u inkiyâd-ı Mevleviyân, Abdâlân-ı Rûm, Hâciyân-ı Yemen, Âb-ı Nîl, Hevâ-yı Tebriz, Hukemâ-yı Yunan, Ulema-yı Tatar, La'l-i Bedaşan, Câm-ı Cem, Sib-i İsfahan, İbrîşim-i Esterâbad, Hâk-i Hind, Binâ-yı Kostantiniyye, Helvâ-yı Konya, Hurmâ-yı Medine, Herîse-i Mekte, Mastikî-yi Sakız, Çây-ı İslâmbol, Medrese-i Konya, Hân-ı Haleb, Hammâm-i Şâm, İttifâk-ı Arab, Bi-rahm(!)-yi (Mugali), Musavvirân-ı Hind, Nakkâşân-ı Çin, Mücellidân-ı Acem, Kârgerân-ı Fireng, Cesûrân-ı Rûm, Mâl-i Hindistan, Akl-ı Firengistan, Saltanat-ı Âli Osman, Güzel-i Gürcistan, Yağmâ-yı Tataristan." Metinde bazı imlâ hataları göze çarpmaktadır. Câm-ı Cem, Câm-ı Cemşid şeklinde mükerrem yazılmıştır. Zür-i bârût (barutun gücü) ilâve edilmiştir. İttifâk-ı Arab ve Güzel-i Gürcistan terkiplerinin okunuşundan emin olamadık.

المشهورات ٩٧			
عظمة الله عوليا	قربان خرد مصل الله عليه وسلم	وحض آرم	عمر فخر
صبرايون	حزن بعبوب	حسن يوسف	سفر خليل
غربت يونس	آواز داود	سلفيت بيانا	عصاي بوي
سباحتي عيسى	كرد يرخيني	زجر جرجيريس	هيبت عمره
صدق ابوبكر	عدل عمر	حيا عثمان	شجاعت علي
ذهد حسن	شهادت حسيني	حكمت لقمان	عقل اسطوخو
علم افلاطون	طب جالينوس	سيد كندر	نار نمرود
فخر شنداد	عدا اوتون	الروان	ماتل قارون
			توت رستم زور بارون

خط باقوت سنعيم	شطرنج لبللاج	نود بزرگ مهر اولون	ظهير بليناس
رصد بظفريوس	صاحب حشيد	نفس ماني	قلم وسط
درد صومز	مروحة بغداد	شيشه جلبي وكاسه زيني	ديباي رمي
استر بدي	ملله كنجرد	سغاي خانم	سحر بايل
باغ ارم	عشق مجنون	طبع شعب	حوق جنبه
زهر بصيصا	فصاحت امز القيسي	قصايد انوري	غزل اشقي سعدي
العاظ حفيظ حافظ	هجو سوزني	معاني بديع حسين	انبياي شام اولياي بغداد
پيران قمران	صالحان يمن	مردان هند	غريبان كشمير

TÜRKİSTANLI AHMET HAKI EFENDİ'DEN HACI VEYİSZADE İÇİN İKİ MERSİYE

Ahmet ÇELİK

Ahmet Haki İzler, 1887'de Türkistan' da doğdu. Türkistan'ın bağımsızlık savaşlarında bulundu. Burada pek çok yakınını kaybetti. Türkistan'ın Çin hükümeti tarafından işgali üzerine uzun yolculuklardan sonra Konya'ya gelip yerleşti.

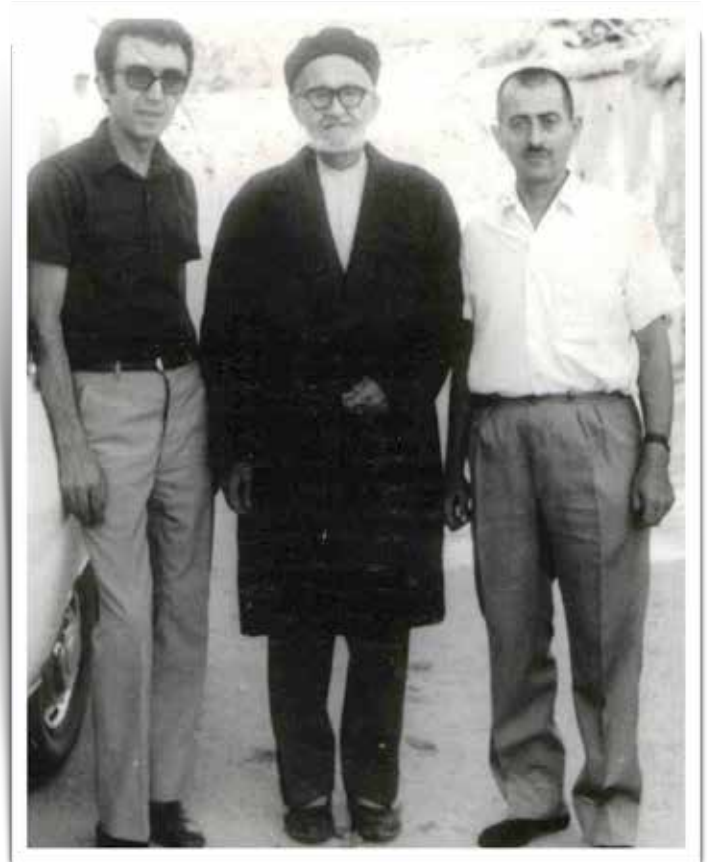
Arap ve Fars edebiyatıyla birlikte Türkçenin bütün lehçelerine vakıftı. Şair olan Ahmet Haki Efendi, Tahir Büyükkörükçü gibi birçok kişiye farsça öğretti. Her türlü gösterişten uzak durdu. Konuşmalarında Türkistan hasreti hissedilirdi. Hafızası çok kuvvetli ve sağlamdı.

Konya'nın Köprübaşı Mahallesinde Cevizaltında Müftü Abdullah Efendi'nin evinde ve Ovalıoğlu'nda oturan Ahmet Haki Efendi 6 Eylül 1975 yılında Konya'da vefat etti.

8 Eylül 1975 tarihli Yeni Konya gazetesi vefat haberini: "Haki İzler Önceki Gün Vefat Etti" haberiyle duyurdu. Haberin devamında şöyle denilmekteydi: "Tasavvuf ilminin vakıflarından olan ve önceki gün vefat eden Haki Efendi (İzler) Cumartesi günü törenle toprağa verilmiştir. 40 yıl önce Türkistan'dan gelen ve şehrimize yerleşen Haki Efendi iyiliği nedeniyle herkesin sevgilisi haline gelmişti. Merhumun cenazesi Cumartesi günü öğle na-

mazını müteakip kılınan cenaze namazından sonra üçler mezarlığında edebi istirahatgahına tevdi edilmiştir. Merhuma Tanrı'dan rahmet ve ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz."

Kabri, Üçler Mezarlığı'nda Hacı Veyiszade Mustafa Efendi'nin kabrinin güney doğusundadır. Mezar taşında şunlar yazılıdır: "Na-ümid değilim afv-ü mağfiretinden Mevla, zira ki bire

iki demedim asla, Türkistan muhacirlerinden Hacı Haki İzler, Ruhuna Fatıha D. 1887/ Ö. 6.9.1975”

Mersiye, vefat eden bir şahsın ardından duyulan üzüntüyü dile getirmek amacıyla kaleme alınan şiirlerdir. Aşağıdaki iki mersiye, 5 Şubat 1960 yılında vefat eden Konya'nın manevi mimarlarından Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu Efendi için **Türkistanlı Ahmet Haki Efendi** tarafından yazılmıştır. İlki 20 Şubat 1960 yılında Yeni Meram gazetesinde yayınlanmıştır. İkinci mersiye Farsça olarak kaleme alınmış o da 26 Şubat 1960 tarihinde Yeni Meram Gazetesinde yayınlanmıştır. Şiirin aynı vezinle tercümesini ise Kazım Köroğlu yapmıştır.

1. MERSİYE

Üstad-ı Azam Merhum Hacı Mustafa Kurucu ruhuna ithafen...

*Mübarek olsun nevvah-ı sühanver
Şeb-i vuslat sana ey mah-i enver.*

*Yürü server, yürü, dünya nedir? Hiç...
Takarrüble şerâbi vuslatı iç.*

*Vücudun gerçi dünyada gerekti,
Fakat cânana vuslat emr-i Hak'tı.*

*Fırakın oldu halka nar-ı süzan,
Ne çare Hak'tan oldu emr-ü fermân.*

*Vatanda gevher-i yektâ idin sen,
Amelde alim-i âlâ idin sen.*

*Fırakın yaktı halkı ey ser-efnaz,
Ederdin cümleyi ilminle ikaz.*

*Diyar-ı müsliminde bir kamerdin,
Nazîrin yok idi hayru'l-beşerdin.*

*Husufun zulmet oldu bu cihana,
Bütün ins-ü melek düştü figana.*

*Beşerde mahzû mahbubu Hüda sen,
Muhibbi enbiya ve evliya sen.*

*Hüda, yârin; şefindir Muhammed,
Makamın cennet-i âlâya sermed.*

*Yaran (Haki) bu muhrik fırkatinden,
Cüda olmakta hâdî sohbetinden.*

Türkistanlı Ahmet Haki İzler

2. MERSİYE

Merhum Hacı Mustafa Kurucu için;

Şehrimizde mukim Türkistanlı üstadı danışmend Hacı Ahmet Haki Efendi'nin merhum hocamız Hacı Mustafa Kurucu hakkında Farsî lisanıyla yazmış olduğu muhrik ve manzum bir mersiyesini yazarlarımızdan Kazım Köroğlu aynı vezinle Türkçeye tercüme ederek gazetemize göndermiştir. Aslını ve tercümesini okuyucularımıza aynen taksim ediyoruz.

Mersiyye'l-Farisi der hakkı Mevlana Kurucu

(Mevlana Mustafa Kurucu hakkında Farsî mersiye)nin tercemesi

*Ey bendeyi hâssı budâ,
Nâmî şerîfet Mustafa,
Nâgeh sefer kerden çerâ,
Mârâ be-fırkat-ı subti.*

*Vey âbid-i merdi hudâ,
Nâm-ı şerîfin Mustafa,
Oldun niçin ânî cüda,
Yaktın fırâkınla bizi.*

*Ey vâzî kürsî nişin,
Vî arîfi rûy-i zemin,
Nûr-i çerâğî şer'u din,
Mârâ be-fırkat-ı subti.*

*Kürsiyyi ilmin hâtiği,
Rûy-i zemînin âriği,
Envâr-ı şer'in kâşifi,
Yaktın firâkınla bizi.*

***Ey vâsıfî âl-i abâ,
Üftâdegân râ rehnümâ,
Refîî be-sûyî kibriyâ,
Mârâ be-fırkat-ı suhtî.***

*Ey vâsıfî âl-i abâ,
Düşkünlere sen rehnümâ,
Râhın huzûru kibriya,
Yaktın firâkınla bizi.*

***İlmü hüner âmuhtî,
Îmân-ı hod efrûbtî,
Her dû cihân endûbtî,
Mârâ be-fırkat-ı suhtî.***

*Sen öğretip ilm ü hüner,
Îmâna verdin zîbü fer,
Buldun dü âlemde zafer,
Yaktın firâkınla bizi.*

***Ey dil-rubâyî mü'minân,
Mahbûbi bezm-i âşıkân,
Güldesteyi pîr-u civân,
Mârâ be-fırkat-ı suhtî.***

*Mü'minlerin mendûbu sen,
Âşıkların mahbûbu sen,
Pîru cevân merğûbu sen,
Yaktın firâkınla bizi.*

***Ey rehber-i dünya vü din,
Ey zîverî rûy-i zemîn,
Ey rehnümâ-yi ins-ü cin,
Mârâ be-fırkat-ı suhtî.***

*Ey dîn-i dünya rehberi,
Ey dû cihanın zîveri,
Ey hâcei insü perî,
Yaktın firâkınla bizi.*

***Tû ez cihân âzâdeyi,
Âşıkî mader zâdeyi,
Der-râh-ı Hak cândâdeyi,***

Mârâ be-fırkat-ı suhtî.

*Sen dehrden azâdesin,
Bir âşık-ı Hak dâdesin,
Hak rahına üftâdesin,
Yaktın firâkınla bizi.*

***Bâ ışkî Mevlanâyı pîr,
Ey pertevi mâhî münîr,
Bîçâregân râ destgîr,
Mârâ be-fırkat-ı suhtî.***

*Munlâyı Rûmu peyrevîn,
Bedr-i münîrin pertevi,
Ey kenz-i zâdi uhrevî,
Yaktın firâkınla bizi.*

***Men ez-gücâ yâbem türâ,
Divâne kerdî tûmarâ,
Ey nûr-i çeşmim elvedâ,
Mârâ be-fırkat-ı suhtî.***

*Nerde kavuşsam ben sana,
Divane hal oldu bana,
Göz nûrum artık elvedâ,
Yaktın firâkınla bizi.*

Kelimeler:

Nevvah: çok dua eden, çok ah eden yüreği merhametli, rikkatli, imanı kavi, ilm i dinde vâsî bilgisi olan.

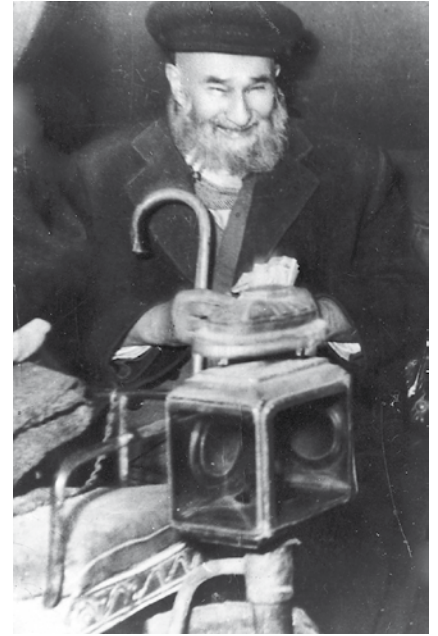
Sühanver: söz sahibi

Kaynaklar:

UZ, Mehmet Ali, Konya Alimleri Ve Velileri, Konya 1995, s. 201.

Yeni Meram, 20 Şubat 1960.

Yeni Meram, 26 Şubat 1960.

Haciveyszade Mustafa Kurucu

Mehmet Ali UZ

HAZRET-İ MEVÂNA VE ŞEMS'LE İLGİLİ BİR MENKİBE BU HAVUZ, O HAVUZ MUYDU?

Ben hastaneye yatmadan bir gün önce, bizim Hilmi İstanbul'dan sabah gelmiş, akşam tekrar İstanbul'a dönmüştü. Hastaneye yattığım gün de o, Amerika'ya hareket etmişti.

Bir ara sohbet ederken Mevlâna'nın Evi ve Medresesi'nin krokisini inceliyorduk. O zamanlar medresenin neresinde ne vardı diye fikir jimnastiği yapıyorduk. Bu konu üzerinde ayrıca duracağım. Hilmi Bey'in gözü arsanın tam ortasındaki havuz çizimi ile Osmanlıca "Havuz" kelimesine takıldı. Bu havuz, Osmanlı Döneminden Cumhuriyet Dönemine intikal eden tarihî bir havuzdu. Havuzun tespiti, Tapu Kadastro tarafından 1926-1927 yıllarında yapılmıştı.

1924 yılında medreseler kapatıldığına bir gecede ayakta olan bütün Osmanlı Dönemi medreseleri mahkûmlara yiktirilmiş, hemen ardından da yerleri satılmış, medrese arsaları kapanın elinde kalmıştı.

Osmanlı Döneminde Molla-i Atik Medresesi olarak bilinen Mevlâna'nın Evi ve Medresesi, son dönemlere doğru yıkılmış yeri, yani arsası âdeta bir el tarafından korunmuş, 1939 yılına kadar bölünüp parçalanmadan devletin mülkiyetinde kalmış. Resmî belgelerden öğrendiğimize göre bu yıl, medrese arsası Konya'nın tanınmış şahsiyetlerinden Ahmet Civelek'e satılmış.

Ahmet Civelek, 1942 yılında Kardeşi Mehmet Bey'le birlikte Necati Çekirdekçi Bey'in babası Mustafa Çekirdekçi Efendi ile ortak iş yapmaya başlamışlar. Bu ortaklıkları yedi yıl sürmüştü. Geçen yıl Necati Çekirdekçi Bey'le yaptığım röportajdan öğrendiğime göre, ortaklar bu

havuza o zamanlar sığır derisi tuzlayıp yatırmışlar. Tahminime göre havuz ile yanındaki kuyu Erdönmezler zamanında da aynen kalmış, muhtemelen medrese arsasına dershane yapılırken ortadan kaldırılmıştır. O zamanlar Necati Çekirdekçi Bey'e havuzun hangi malzeme ile yapıldığını sormak aklıma gelmemişti. Bu husus şimdi önem arz etti.

Biz havuz üzerinde dururken aklımıza Mevlâna ve Şems'le ilgili bir menkıbe geldi. Menkıbe şöyle:

Şems Konya'da, belki de ilk gelişinde iken bir gün, Hazret-i Mevlâna'nın bütün kitaplarını havuzun başına getirip yığmış. Hazret, ayaklarını havuza sarkıtıp kitapları birer birer havuza atmaya başlamış. Şems'in bundan maksadı, Mevlâna'yı, kal ilminden koparıp, hâl ilmine aşına kılmaktır. Bu sırada Mevlâna çıkagelmiş ve heyecanla Şems'e, "Aman ne yapıyorsun? Onlar bana babamdan kalan hatıralardı. İçlerinde, Belh'ten gelirken Feridüddin Attar'ın babama hediye ettiği falan kitap da vardı" deyince Şems, elini havuza uzatıp, suyun içerisinden bir kitap çıkarmış, kitabın tozlarını üfleyerek Mevlâna'ya uzattıktan sonra, "İstedığın kitap bu muydu?" deyivermiş.

Bizim de aklımıza ister istemez, "Acaba Hazret'i Şems'in, Mevlâna'nın kitaplarını suya attığı o havuz, bu havuz muydu?" sorusu geliverdi. Bu medrese böyle daha nice hatıraları bağrında barındırıyordu. Bu olayın aslı var mı idi, yoksa nesilden nesile aktarılan bir menkıbe mi idi bilinmez.

Nice tarihî eserleri, dokuyu ve hatıraları böyle böyle yok ettik. Şimdi sızlandıktan başka şey gelmiyor elimizden.